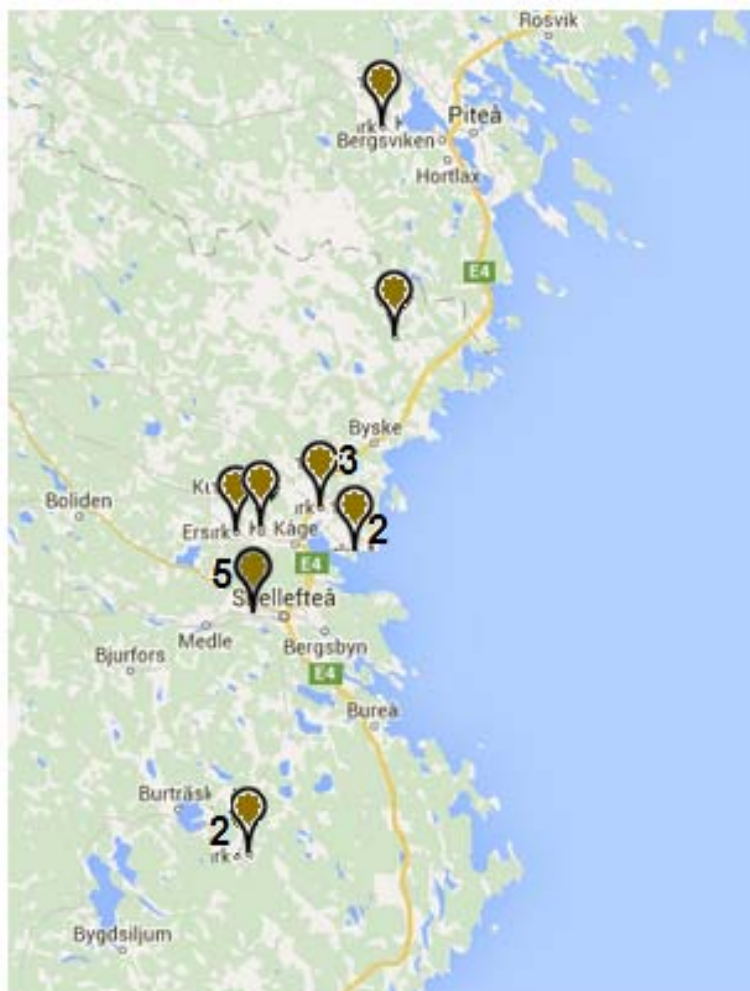

DNA-tester som gett kunskap om vår historia

- Staffan Nilsson -

Vi är en grupp med 19 testare med ganska lika Y-resultat. Y-kromosomen ärvs från far till son. Tre av testtagarna bor i Piteå, men allas äldsta kända ana finns nära Skellefteå. Det handlar om R1a-YP4123, en undergrupp till haplogruppen R1a.

- 1 i Svensbyn
- 1 i Källbomark
- 3 från Frostkåge (samma ana)
- 2 från Ersmark/Ålsån (olika anor)
- 2 från Ostvik (samma ana)
- 5 från Myckle (samma ana)
- 2 från Burträsk (samma ana)
- 1 i Umeå med anor från Skellefteå
- + 2 i Finland nära Vasa (samma ana)

Alla har inte testat lika mycket men det är uppenbart att vi alla har ett gemensamt ursprung för ca 650 år sen.

En man som överlevde digerdöden runt 1350.

Vi har alltså mutationer i en lång rad

R1a ⇒ L664 ⇒ YP441 ⇒ YP4123

Sen har de från Myckle och Finland några mutationer till, YP4243. De måste vara ännu närmare släkt.

7 av testtagarna har tagit den stora testen BigY. Med resultaten därifrån kan man med stor sannolikhet dra slutsatsen att alla har en gemensam fadersana som levde ca 1365.

Eftersom alla kända ättlingar till denne man finns runt Skellefteå, borde han ha funnits här.

Haplogruppen R1a fanns vid slutet av istiden norr om Svarta Havet.

Under bronsåldern kom de in i Europa med både jordbruk och det indoeuropeiska språket.

Gruppen L664 är en liten gren som kanske bildades för 4000 år sen, troligen vid Nordsjökusten.

Det finns några fler testpersoner med YP441 eller undergrupper till den i Sverige och Norge.

Men de flesta finns i England. Så någon gång under de första århundradena e.Kr. fanns nog våra anor där.

När kom då vår man till Skellefteå? Vi vet att på 1300-talet koloniserades kusten norr om Umeå.

Bönder från Mellansverige flyttade in och bröt ny mark. Kyrkor byggdes. Handeln ökade.

Vår gemensamma ana kanske är en son eller sonson till en av dessa inflyttade koloniserare.

MICKEL MICKELSSON ÖMANS ANOR

Soldaten Mickel Ömans ursprung har länge diskuterats bland släktforskare i Piteå. Mickel var soldat för roten Öman i Hortlax, och husförhörslängden anger hans födelseår till 1755. Ett av problemen i sökandet av hans föräldrar är att födelseboken för Piteå landsförsamling är mycket ofullständig för år 1755. I generalmönstringsrullan kan man se att hans fullständiga namn var Mickel Mickelsson Öman.

För ungefär ett halvår sedan berättade Kristina Öberg för mig att hon troligen hade hittat Mickel Ömans moder. I husförhörslängden 1750-1770 (AI:2), finns under Sikfors 2 "systren Karin född 1722" och längre ned på sidan "Karin son Mickel Mickelsson oäkt, född 1755". Här finns uppenbarligen en man Mickel Mickelsson född 1755. Men är detta den man som senare blir soldaten Mickel Öman?

För en månad sedan började jag och Kristina att leta bevis, som kunde stödja eller fälla teorin. I husförhörslängden anges aldrig datum för Mickels födelse. I vigselboken anges han som soldat i Hortlax. Men namnen på Mickels barns dopvittnen ger några ledtrådar. De flesta personer som är dopvittnen till Mickels barn tillhör, eller är ingift i, släkten Hortman i Hortlax. Någon förklaring till denna släkts mångfald som dopvittnen har vi inte funnit. En tänkbar förklaring är att Mickel Öman var soldat i Hortlax.

Vid Mickel Ömans och Maria Persdotters femte barns födelse, den 8 oktober 1784, finns som dopvittnen: "Pig. Anna Persdr i Hortlax, Gabriel Hansson och hustru, drängen Erik Gabrielsson ifrån Sikforsen, soldat Olof Stålsköld och hustrun". Pigan Anna Persdotter tillhör ovan nämnda Hortmanssläkt. Gabriel Hansson var född den 10/2 1734 i Sikfors 2. Erik Gabrielsson var född den 14/11 1761 i Sikfors 2, och son till Gabriel Hansson. Olof Stålsköld var bror till Mickel Ömans hustru Maria Persdotter.

Gabriel Hansson var alltså bror till pigan Karin Hansdotter i Sikfors, som hade en oäkt son Mickel Mickelsson. Gabriel Hansson och hans son Erik Gabrielsson var dopvittnen till ett av soldaten Mickel Ömans barn. Med ovanstående som grund kan man konstatera att det oäkta barnet Mickel Mickelsson och soldaten Mickel Mickelsson Öman var en och samma person.

Nu hade vi alltså funnit Mickel Ömans moder och hennes anor. Men vem var då fader till hustru Karin Hansdotters oäkta son? Vi beställde hem 1755 års renoverade dombok på mikrokort. Vi kunde snabbt konstatera att 1755 års ting för Piteå tingslag helt saknades. Nästa steg var att beställa hem originaldomboken från 1755 på mikrofilm. Tyvärr saknades vårtinget för Piteå tingslag år 1755, men hösttinget fanns bevarat.

Efter genomgång av hösttinget tvingades vi konstatera att målet med Karin Hansdotters lönskaläge inte hade tagits upp på hösttinget. Troligen var målet uppe vid det förkomna vårtinget 1755. Nästa steg var att undersöka kyrkoräkenskaperna. I volym L1:3 år 1755 under bötespenningar finns följande noterat: "dr. Michel Larsson i Blåsmark för lönskaläge, qvinsperson Karin Hansdr ibid". Här har vi alltså Mickel Ömans fader, Mickel Larsson i Blåsmark. Benämningen ibid efter Karin Hansdr har vi tolkat som "bötar för samma sak", dvs lönskaläge. Ibid betyder i detta fall inte samma som ort.

Mickel Ömans föräldrar var alltså Mickel Larsson i Blåsmark, senare soldat Förpost i Blåsmark och Karin Hansdotter, född i Sikfors 2, och bosatt där ända till sin död 1791.

Mickel Öman är struken i husförhörslängd AI:3 1789-1806. Enligt generalmönstringsrulla den 8 oktober 1789 avled Mickel Mickelsson Öman den 30 januari 1789 i Finland.

Olof Andersson
Kristina Öberg

Daniel Danielsson Forsberg och Anna Andersdotter

- Staffan Nilsson -

Bland mina anor finns en familj, som flyttar in till Piteå lfs från Skellefteå. Denna familj har gett mig en svår nöt att knäcka.

Daniel Danielsson föds i Storkåge 1721-09-29 och döps vid Mikaelihelgen (Sk C:1). Föräldrarna heter Daniel Olofsson och Malin Olofsdotter. Daniel är ett av de yngre barnen i familjen. En av hans äldre bröder, Jon, har gift sig med Marget Andersdotter från Burträsk (Bu A1:1 s17-18).

Anna Andersdotter föds 1719-09-17 i Gammelby 13(16) i Burträsk fs. Föräldrarna heter Anders Nilsson och Anna Persdotter. Anna Andersdotters syster Marget har gift sig med Jon Danielsson i Storkåge, Skellefteå lfs. Pappan dör 1733 -01-17 och familjen börjar skingras. Anna lämnar Burträsk 1737-09-25 och flyttar till Sunnanå 4 i Skellefteå fs. 1740 blir hon piga i Storkåge. Troligen bidrar hennes syster till detta.

Nu träffas Daniel och Anna, och de gifter sig omkring 1742. De bosätter sig på Storkåge 22 (23). Här föds Magdalena 1744-10-16 (ev. född i Burträsk fs.), Anders 1745-11-30(29) och döps 1745-12-02, Daniel 1747-07-11, Jon 1748-12-20 (23), Nils 1750-01-04 (död före 1756?), Olof 1752-03 (död före 1753), Olof 1753-05-02, Erik 1754-05-13.

Sen flyttar familjen till Håkansön 10(13) Rommelsdal 1756-06-26. Här föds Karin 1757-04-17 och Kerstin 1759-04-25. (Piteå lfs. A1:2 s.29). De flyttar vidare till Granträskmark/Kalamark. Nu föds Anna 1760-07-17 men dör bara 6 dagar gammal. Nils föds 1762-03-03.

Under tiden blir Daniel Danielsson nybyggare i Borgfors och jobbar som sågkarl, senare sågstäl-lare vid Borgfors Finbladiga Sågverk (Piteå lfs. 1750 s.429 och Mantal 1769 s.234, 1775 s.111).

Sonen Erik dör 1765-05-19 i Borgfors. Dottern Magdalena blir piga i Staden.

Sonen Anders gifter 1774-11-27 sig med Brita Jonsdotter till Korsträsk 1 (Piteå lfs. C:4). De får minst 10 barn och släkten leder sen vidare till mig själv.

Men vart tar resten av familjen vägen? De finns

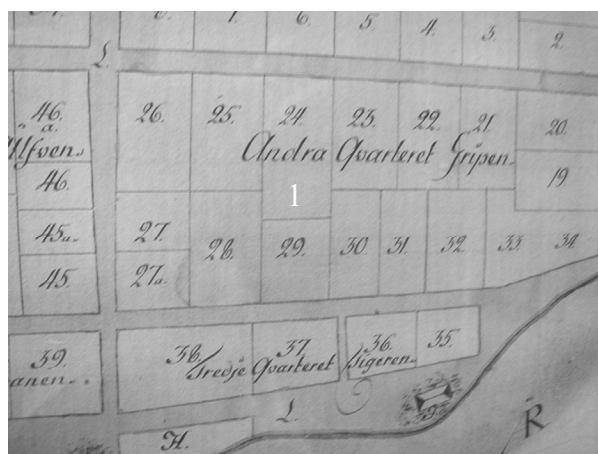
inte kvar i Borgfors. Inga spår efter att de flyttat tillbaka till Skellefteå eller Burträsk. Har de dragit vidare norrut eller inåt landet? För inte har det väl hänt någon olycka och hela familjen brunnit inne?

Jag har letat efter detta några år, men tack vare Piteanor och föreningens många pärmar och register har jag nu hittat dem.

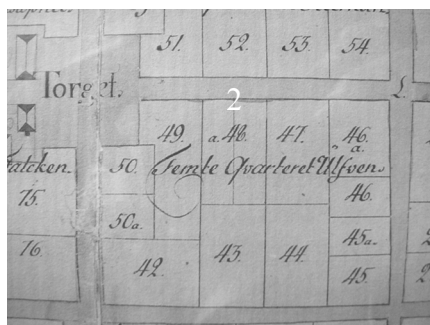

De har flyttat in till Piteå stad och tagit namnet Forsberg. Det finns t.o.m. en notis i (Piteå lfs. DII:2) "i Stad". Men det finns inga husförhörslängder förrän 1811 i Piteå stad. Anna Andersdotter dör i Piteå stad 1793-04-11 av ålderdom. Daniel Danielsson Forsberg lever de sista åren hos sonen Anders i Korsträsk och dör där 1802-03-24.

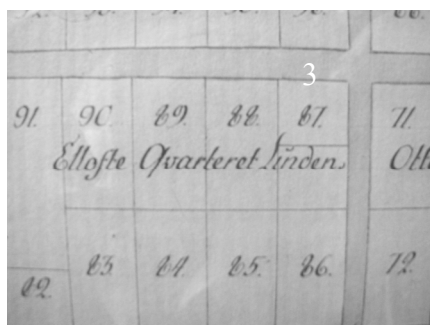
Magdalena har gift sig med borgaren Anders Åman 1771-01-01 och får barn 1771-1783. Enligt kartan av Piteå stad 1783 bor de i kvarteret Gripen tomt 29 (1).

Hon dör 1805-06-12. Daniel Forsberg gifter sig med Catharina Holmström 1778-04-30. De får barn 1778-1794. De bor i kvarteret Ulfven tomt 48 (2). Han tituleras vaktmästare. Han dör 1813-07-01.

Jon (Jonas) Forsberg gifter sig med Sara Johansdotter Wissman 1778-10-29. De får barn 1779-1787.

De bor i kvarteret Linden tomt 87a (3). Han tituleras vaktkarl och stadsinnevärdare.

Senare blir Jon sjöman. Han dör 1829-01-28 på Norrmalm 129 (4).

Dessutom finns en uppgift om en Anna som

föds i Skellefteå/Burträsk 1756-06-20 enligt FamilySearch, men jag hittar inte henne. Catharina Forsberg gifter sig med Lars Unbom 1785-05-01 i Piteå stad. Är hon möjligen en av de saknade barnen? Någon läsare kanske har mer uppgifter om denna familj.

Staffan Nilsson

Forskare nr. 520

Ätt & Bygd

- för 20 år sedan -

STACKARS MAN

- Stackars man, sa läkaren till den ovanligt foglige patienten. Kan ni ge mig någon anledning till er sinnessjukdom?

- Jodå, svarade patienten. Jag gjorde bekant-
skap med en änka, som hade en vuxen dotter. Jag
gifte mig med modern och någon tid därefter
gifte min far sig med min styvdotter. Därmed
blev min hustru och jag själv svärföräldrar till
min far. Min dotter blev samtidigt min mor.

En tid därefter fick min styvmoder, alltså min
hustrus dotter, en son och den pojken var natur-
ligtvis min bror, eftersom han var min pappas
son, men han var också son till min hustrus dotter
och alltså hennes dotterson, varför jag blev mor-
far till min bror.

Så fick min hustru en pojke och denne blev min
fars svåger. Min sons styvsyster är också hans
farmor, ty han är hennes styvsons barn. Min far
är mitt barns svåger enär hans syster är min fars
hustru.

Jag är sålunda bror till min egen son och han är
mormors barn. Jag är min mors svåger och min
hustru är min farmors mor. Ja, till och med min
farmors mormor. Mitt barn är min farmors nevö,
och jag är farfar till mig själv. Jag är bror med
min far och samtidigt bade far och mor till
honom. Min hustru är min mormor, mor, sväger-
ska och svärdotter. Jag är far och son till mig
själv.

- Tack, tack, sade läkaren, nu förstår jag.